

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Svcqv̄et E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

Caput 33 de lectione pia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

Videre complura poteris in instructione B. P. Francisci Bor-
gias; item in oratione R. P. Caroli Regii. *Dignatus es*, ut supra
pag. 110.

JACULATORIÆ.

<i>Servus qui scit voluntatem domini sui, & non facit, plagis vapula- bit multis.</i>	Lucæ 12.
<i>Ego non quero gloriam meam, sed ejus qui misit me.</i>	Joan. 8.
<i>Se ego gloriam meam quero, gloria mea nihil est.</i>	Ibidem.
<i>In verbo tuo Domine laxabo rete.</i>	Luc. 5.
<i>Si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat, tanquam ex virtute quam administrat Deus</i>	1. Petri. 4.
<i>Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.</i>	Pfalm. 113.
<i>Et si tentatio surrepat:</i>	
<i>Vade retro Satana. Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servis.</i>	Matth. 4.

C A P V T XXIII.

*Meditatio de Lectione pia, magno ad meditatio-
nem & perfectionem auxilio.*

COMPOSITIO LOCI erit, considerare Deum præ-
sentem, & in mundi creatione thesauros potentia
& sapientia, ac bonitatis suæ explicantem pro salute
nostrâ.

ORATIO, pete à Deo, ut det tibi intellectum de
lege suâ.

PUNCTVM I. Considera quanta multitudo librorum
toto orbe terrarum fuerit, videlicet propè infinita, &
etiamnum sit: quid verò illis continetur, & conten-
tum fuit? nisi artium & scientiarum explicatio, & hu-
manæ industriæ, potentia & justitiæ monumenta.
Quorū hæc? inspice. Nōne cū omnia Deus o-
peretur in omnibus, ipse instinctus illos dedit, & ad la-
bores suffecit animos eis ac vires, ut illa salutis auxilia
tibi, & singulis hominibus per scriptores illos tribue-
ret

ret, præteritarum inquam rerum memoriæ tibi & omnibus viventibus præsentis res eas facerent, & magalia ejus enarrarent. gratias ergo illi age toto corde, & donis utere. Deinde cùm loco parvo, ergastulo hujus corporis inclusi simus, & neque oculis, neque cogitatione longè prospicere possimus: ut ea quæ longè absunt coràm essent, iisque pasci in alienis scriptis posses, & malis simul ac bonis eventis ad salutem, quo spectant omnia, juvari: cùm diligentibus Deum omnia cooperentur in bonum. Adde, ut quæ singulis Deus communicavit non ex vanitate, sed societatis humanæ jure, communia ea essent; & quidem non temerè pronuntiata, sed labore & meditatione multâ expolita. Vides quanta sit providentia Domini in librorum scripture, quàm suavis, quàm benigna? utere igitur, & statue tantum beneficium non negligere. Quid enim hoc esset? præsidium certè ad salutem non exiguum contemnere, idque aut quia homo per se solum sapere se putat, quod extremæ est arrogantia, aut, quod non minoris dementiæ, quia sapientiam ac prudentiam discere, parvi facit; aut certè quia tempus illi tribuere piget: enimverò, si considerares, quanto suavius cum mortuis, quàm cum vivis esset colloquium, nec fabulas, nec ludum lectioni præponeres. illi enim jucundam tibi omnium temporum (& simul ferè) seriem repræsentarent, illi naturæ seu potiùs auctoris ejus arcana patefacerent, illi gratiæ portentis in admirabilem divinæ potentiæ abyssum considerationem deducerent. *Hæcine vera, &c.* ut sup. pag. 7.

*Neglectus
lectionis
unde*

*Suavitas ex
lectione.*

*Lectionis pia
utilitates.*

PUNCTUM II. Considera quæ bona, quas pia lectio utilitates habeat. Primò, intellectum illuminat; Secundò, voluntatem accendit; Tertiò, memoriam optimis imaginibus, id est, templum animæ nostræ exornat, verèque divitem hominem facit. Nonne enim præstantiores opes rerum cognitio, quàm terræ,
lapi-

lapidum, &c. possessio? Intellectum dixi illuminare: videbis enim in eâ, ex præteritis quæ tibi futura, quæ tibi providâ mente cavenda, te tibi in alio velut speculo, intuebere: te nosces, ut Gregor libro 1. Moral. *Gregor.* Hieronym. verò epist. 143. ad virg. Demetr. dicit, O- *Hieron.* primè uteris lectione divinâ, si tibi eam adhibeas speculi vice. Erit tibi etiam pro concionatore, consiliario bono, admonitore qui liberè moneat, quod alii non audent. Denique poteris ex omnibus ad Dei cognitionem ascendere. Expende hæc, & non mirabere, si *Damon le-* *ctiois stu-* *dium pdit.* *2. Tim. 3.* *2. Petri.* *Et lux, &* *spiritus, &* *vita.* *Psal. 118.* *Isaia 30.* *Joannis 6.* *Verba mea, spiritus & vita sunt) & amoris*

*Luc. 24.**Deus vult
Scripturam
legi.**Exod. 17.**Jerem. 30.**Apoc. 1.**Deut. 31.**Ioan. 1.**Deut. 17.**In manibus
superiorum
Scriptura
esse debet.
Iosue 1.**Scriptura est
Dei epistola,
Et pigeat legere?*

ris incentiva. nonne, aiebant illi, cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur nobis in via, & aperiret nobis scripturas? Vis igitur vivere? vis spiritum ducere, attrahere salutarem? lege Scripturam. Lege, inquam, quia Deus ita mandavit. Primò enim iussit Prophetas, & viros Sanctos scribere: illos expresse, hos sanctà inspiratione: cum non alio fine, quam studio proximum iuvandi, ad id animum appulerint. Sic Moysi dixit: Scribe hoc, ob monumentum in libro. Jeremiæ: Tolle volumen libri, & scribes in eo omnia verba quæ locutus sum. S. Ioanni, Scribe ergo quæ vidisti, & alibi sæpè. Secundo, mandavit legi publicè. Convenientibus cunctis ex Israël leges verba legis hujus coram omni populo Israël congregato, tam viris, quam mulieribus, parvulis, & advenis. sed novissimè mandavit per filium, Scrutamini, ait, scripturas. Nec solùm communiter, sed etiam privatim lectio commendata: & Primò, Regibus ac Principibus. Postquam, ait Dominus, sederit in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium legis hujus in volumine, accipiens exemplar à sacerdotibus Leviticæ tribus; & habebit secum, legetque illud omnibus diebus vitæ suæ, ut discat timere Dominum Deum suum, & custodire verba, & carimonias ejus. Et Iosue 1. Non recedet volumen legis hujus ab ore tuo, sed meditaberis in eo cunctis diebus ac noctibus, ut custodias, & facias omnia quæ scripta sunt in eo: tunc diriges viam tuam, & intelliges eam. Et rursus: Ponite hæc verba in cordibus, & in animis vestris, & suspendite ea pro signis in manibus, & inter oculos vestros collocate. Vides quo studio Dominus legi Scripturas velit, Nunc attende: si tu magno studio, & amore ac labore dictasses epistolam ad amicum, ut eum moneres de periculis maximis, & ille negligeret: quid si filio, si servo mandata scripsisses, & ipse legere contemneret, & simul tuam negligeret curare hereditatem; quam agrè

id ter-

id ferres? At Deus, Rex regum per filium suum tibi misit sacras Litteras: dictavit, eructavit abscondita à constitutione mundi; & vix aspicere libet? Audi igitur quisquis es: & si libet epistolas legere amici, procuratoris, & vilissimorum hominum, non pigeat legere Dei, sed accuratè lege, quoniam jota unum, aut unus apex non præteribit, donec omnia fiant. Libet legere gesta hominum? ecce Dei hîc sunt. verba eorum? hîc Dei sunt. prudentiam eorum? hîc Dei sapientia est. bella eorum? hîc de tuis cum dæmone instrueris. remedia malorum temporalium? hîc habes & simul æternorum. *Aspira, ut sup. p. 8. Hæcine firmâ fide, &c. ibid.*

PUNCTVM III. Considera Primò illa verba: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei; & lectionem cibum esse animæ discere. Secundò, esse velut manna, omne delectamentum & omnis saporis suavitatem in se habens, deserviens vniuscujusque voluptati: quanto igitur studio manè illud colligere deberemus, eoque vesci! Verè enim dixit Hugo: Sacra Scriptura est liber vitæ, cujus origo æterna, cujus incorporalis essentia, cujus cognitio vita, cujus scriptura indelebilis, cujus inspectus desiderabilis, cujus doctrina facilis, cujus scientia dulcis, cujus profunditas inscrutabilis, cujus verba innumerabilia, & unum tantum verbum omnia. Nihil in hac vitâ dulcius sentitur, nihil avidius sumitur, nihil ita mentem ab amore mundi separat, nihil sic animum contra tentationes roborat, nihil ita excitat & adjuvat ad omne opus, & ad omnem laborem, sicut studium sacre Scripturæ. Etenim in ea quidquid docetur, veritas; quidquid præcipitur, bonitas; quidquid promittitur, felicitas est. Nam Deus veritas est sine fallaciâ, bonitas sine malitiâ, felicitas sine miseriâ. Idcirco quod Aristoteles de Philosophiâ, de hac una verè dici potest: Qui voluptate, ait, frui, & tristitiâ carere velit, nullum aliud esse remedium quàm Philosophiam: ejus enim multas,

*Matth. 4.
Lectio est anima
cibus.
Deut. 8.
Sap. 16.*

*Hugo de ar-
ca Noë,
S. Scriptura
præstantia,*

*Idem lib. de
anima,*

*S. Scriptura
magnum
spacium.*

Hh

tas,

*August. l. 8.
Conf. c. 12.*

*Exempla eorum qui con-
uersi per le-
ctionem.
Act. 8.*

*Deus adest
pia legenti.*

*Aug. ser. 56.
ad Fratres.*

Hieron.

*Ambros. l. 1.
Offic. c. 10.
Lectio est
colloquium
cum Deo.*

tas & magnas esse delectationes, certum est. Quid igitur iuvat, quid prodest, in mundanis proficere doctrinis, & inanescere in divinis? caduca sequi figmenta, & caelestia fastidire mysteria? Considera Tertio, hoc esse unum, inter praecipua salutis media. Sic Augustino ut converteretur caelitus in clamatum: Tolle, lege; tolle, lege; legit, & intellexit viam mandatorum Domini. Sic illi, apud eundem Nobiles cum B. Antonii vitam legerent, conversi, à sponis, à saeculo ad Religionem perducti fuere: sic S. Pater Ignatius. Sic Eunuchus legit Isaiam, missusque ei Philippus interpret. Considera igitur, Deum quasi carmine, ut sic loquar, invitari, quoties de eo sermonem legimus, aut facimus. Advolat ille amator hominum, benignissimus **JESVS**, ubi duo congregati sunt in nomine ipsius: saltem corpus & anima. Quarto, praeterea est velut epistola amatoria Dei ad animam; & quomodo poteris despiciere eam? Augustin. ait, Divinae Scripturae, quasi litterae de patriâ nostrâ sunt. Immo verò, quotquot libri, verae sunt epistolae: quibus innumeris modis suam Deus tibi, ut eum ames, declarat potentiam, sapientiam & bonitatem. O quanta dignatio! quantus amor Dei nostri! O Domine, quid est homo, quod memor es ejus; aut filius hominis, quoniam reputas eum? Tenenti ergo codicem, ait Hieron. somnus obrepat, & cadentem faciem pagina sancta suscipiat. Quinto, est etiam cum Deo colloquium. Cur non, ait, Ambros. illa tempora, quibus ab Ecclesiâ vacas, lectioni impendas? cur non Christum revisas? Christum alloquaris? Christum audias? Illum alloquimur, cum oramus; illum audimus, cum divina legimus oracula.

Oratio

Oratio post lectionem.

In capite libri huius scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam; Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei. Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas in omni tempore, cognovi enim Domine, quia equitas iudicia tua: sed cum non simus sufficientes aliquid facere ut oportet ex nobis, da mihi gratiam, ut quod scio & desidero, faciam ad gloriam magni nominis tui. Amen.

Psalm. 39.

Psalm. 118.

Praxis ad librum spiritualem legendum.

Prima. Cura pios ac bonos libros, & libellos comparari, immò pro munusculis distribue. De Alexandro legitur, quod Darii myrothecium preciosissimum dederit Homero servando, eumque secum tulerit semper, sub cervice habuerit dormiens, ut evigilans ad manum eundem haberet. O quantum confundit huius diligentia in re vanâ, nostram in salutis negotio inertiam! Sanctus Chrysostomus verò de Eunuchò Candacis Reginae, quod ad rem nostram facit, loquens: Ecce, ait, hic Eunuchus, & Barbarus erat: quæ utraque ad legendum negligentiores ut redderent sufficiebant, & ad hæc dignitatis amplitudo, & opum abundantia: adde, quod & in itinere erat, & curru ferebatur: at tamen desiderium & ingens studium, omnia obstacula è medio auferens, in lectione tenebat.

*Exemplum
Alexandri
& Eunuchò
legendus.*

*Chrysost. 35.
hom. in Gen.*

Secunda. Statue tibi certum tempus, quocumque in statu sis, legendi quotidie aliquid ad salutem tuam: neque perisse illud arbitrabere, si quæ dicta sunt, expenderit. Hoc in omni ordine bene ordinato servatur. Immò etiam si paterfamilias es, cura communiter familiaræ commodo tempore aliquid legi. Poteris etiam facere, ut ex lectione privatâ, quilibet aliquid in commune post mensam proferat, ut in Galliâ à viris etiam principibus fieri solet. Utinam & in omni Religione, in quibus Scripturæ fereculum ferè super mensam proponitur, imò & ejus explicatio; utinam, inquam, de parte aliquâ sermo post eam incurreretur! sanè suavissimus fructus atque utilissimus illius exercitationis foret.

*Statue le-
ctioni tem-
pus ut cibo.*

Hh 2

Tertia

*Bern. in ep.
ad Fratres.
Eleva men-
tem dum
legis.
Vincent.
de vita
spirituali.*

*Pii libri in
carcere, etiã
curandi.*

*Qua obser-
vanda in
lectione.*

Barnard,

*Fortuita le-
ctio quando
usui.
Rom 13.
Luca 4.*

*Baron. 10. 8.
a. 622.
2. Cor. 16.
Consultatur
Dominus
lectione for-
mã.*

Tertia. Inter legendum fac quod monet S. Bernardus. Hau-riendus est sæpè, ait, lectionis ferix affectus, & formanda ora-tio, quæ lectionem interrumpat, & non tam impediatur inter-rumpendo, quàm puriorem continuò animum ad intelligen-tiam lectionis restituat. Idem monet D. Vincentius, & quòd vulgò dici solet, faciendum est ut columbæ, ut gallinæ, quæ post singula propè grana sursum respiciunt. Imò ei qui medi-tari, aut orare nequit, utilissima hæc occupatio est.

Quarta. Nón solùm pii libri ut domi suæ sint curare, verùm etiam noxios ab eâ proferbere. Huc pertinet in locis ubi mo-rari multi debent, v. g. ubi statio militaris, libros aliquos, ut in-strumentum certum loci illius, affixos habere, & in atrio Reli-giosorum sæpe hæc occasione curiositas adduxit ad legendum, & pietas etiam sese in animam insinuavit.

Quinta. Adverte autem nonnulla in lectione tibi observanda; Primò, ut præpares animum tuum ad illam brevi mentis eleva-tione, quæ roges Dominum ut dignetur tibi loqui ad cor, cum proposito faciendi quod te docuerit, ut suprà obiter l. i. dictum est; Secundò, tractum lege, neque te hoc cibo spirituali obrue: sed attende quasi audias Deum; Tertiò, interrompe oratione jaculatoriã saltè dicendo, *Da Domine quod jubes. Et jube quod vis*; Quartò, postquam plura legisti, ut D. Bonavent. bene mo-net, ea ipsa in modum orationis redige, & compendium, ut sic quod Bernard. monet, commodè præstare posses. Sic enim ille ad Fratres de monte. Sed & de quotidiana lectione aliquid quotidie in ventrem memoriæ demittendum est, quod fidelius digeratur, & rursus revocatum crebrius ruminetur, quod proposito conveniat, quod detineat animum, ut aliena cogita-re non libeat.

Sexta. Fortuita lectio in tristitia, tentatione, dubitatione sæpè opportuna fuit. Sic S. Augustinus aperiendo librum, legit aptum sibi locum: Non in comestationibus & ebrietatibus, non in cubilibus, & impudicitis, non in contentione & amu-latione, sed induimini Dominum Iesum Christum. Sic Salva-tor noster librum quasi fortuitò aperuit, & locum de se inven-tum explicavit. Consultantes autem sic consulere Deum soli-tos refert Illustriss. Cardinalis Baronius ex Cedreno, dicens, Heraclium post triduanum jejunium nescius an in Albania maneret, aperuisse librum, & lectis illis verbis: Apud vos au-tem forsitan manebo, vel etiam hiemabo, ambiguum animum firmasse. Sic Morovæus dum regnandi avidus Chilperico pa-tri insidias parat, Gregorio Turonensi cum eo colloquente, eo-que instructionem petente, aperuit hic librum, & opportu-nus

nus occurrit locus: Oculum qui subannat patrem, effodiant eum corvi de torrentibus; atque ita ejus vulnere tacito medicina propofita divinâ ac fuavi providentiâ. Quâ etiam D. Antonius, audito hoc verbo: Si vis perfectus esse, vade, & vende omnia quæ habes, & da pauperibus; jecit primum fundamentum illius fastigii, & turris perfectionis, quam deinde ædificavit.

Septima. Quemadmodum autem talis quisque est, tales amici: ita talis, quales libri, quos legit, vide ergo qualem teipsum velis, qualem uxorem, filias, filios, & ea lege, quæ pietatem spirant, non vanitatem; castitatem, humilitatem, non verò his adversantia. Si enim corrumpunt bonos mores colloquia prava, decuplo magis per sepe lectio, quia ubique obvia, quia verecundia eam non prohibet, comit industria, condit & condit diaboli versutia.

Dignatus es, &c ut sup. pag. 10.

IACVLATORIÆ.

D Amibi intellectum, & scrutabor legem tuam, & custodiam illam in toto corde meo. Psalm. 118.

Viam iustificacionum tuarum instrue me, & exercebor in mirabilibus tuis. Ibidem.

Dirige me in veritate tuâ: doce me, quia tu es Deus Salvator meus, & resistimus corâ die. Psalm. 24.

Hh 3

CAPVT